

NOVEMBER 2025

Jurisprudentie

Sociaal Domein

In dit document vindt u een overzicht van belangrijke juridische uitspraken op het gebied van het sociaal domein die in de maand november 2025 zijn gepubliceerd. Voor iedere zaak geven we een korte samenvatting en de belangrijkste conclusie(s). De volgende wetgeving komt aan de orde:

- **Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)** **2**
- **Jeugdwet** **9**
- **Participatiewet** **10**

Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo)

Rechtbank Amsterdam 26 augustus 2025

(datum publicatie: 5 november 2025) ([ECLI:NL:RBAMS:2025:6234](#))

Samenvatting: De rechtbank verklaarde het beroep tegen de afwijzing van een Wmo-aanvraag voor een financiële tegemoetkoming voor verhuizing en inrichting gegrond. Eiser, met een licht verstandelijke beperking en psychische klachten, ervaart overlast door zijn woonsituatie bij een drukke rotonde. De gemeente baseerde de afwijzing op een advies dat stelde dat omgevingsfactoren (geluid en prikkels) weliswaar schadelijk zijn, maar niet onder de Wmo 2015 vallen. De rechtbank oordeelde dat dit advies een motiveringsgebrek heeft, omdat omgevingsfactoren die in causaal verband staan met beperkingen wél meegewogen moeten worden. Het bestreden besluit werd daarom vernietigd.

Kernpunt: Omgevingsfactoren die causaal verband houden met beperkingen moeten worden meegewogen in Wmo-besluiten.

Rechtbank Den Haag 11 september 2025

(datum publicatie: 4 november 2025) ([ECLI:NL:RBDHA:2025:20124](#))

Samenvatting: De rechtbank verklaarde het beroep van eiseres tegen de afwijzing van haar Wmo-aanvraag voor begeleiding ongegrond. Eiseres had begeleiding

gevraagd wegens onder andere een vermoeden van autisme. Verweerder wilde nader onderzoek doen naar haar beperkingen, maar eiseres werkte hier niet aan mee in de bezwaarfase. De rechtbank oordeelde dat verweerder aan de onderzoeksplicht voldeed, maar dat de aanvraag mocht worden afgewezen omdat eiseres haar medewerkingsplicht schond en daardoor het recht op een maatwerkvoorziening niet kon worden vastgesteld. Verweerder moest wel de proceskosten vergoeden wegens een onzorgvuldigheidsgebrek in het besluit.

Kernpunt: Afwijzing Wmo-aanvraag begeleiding is terecht bij gebrek aan noodzakelijk onderzoek.

Rechtbank Gelderland 11 november 2025

(datum publicatie: 14 november 2025) ([ECLI:NL:RBGEL:2025:9536](#))

Samenvatting: De rechtbank verklaarde het beroep van eiseres ongegrond tegen de afwijzing van meerdere Wmo-maatwerkvoorzieningen, waaronder de opleidingskosten van een psychiatrie-assistentiehond. De afwijzing van de hulphondkosten was terecht, aangezien het college, conform vaste CRvB-rechtspraak, niet gehouden is deze te verstrekken onder de Wmo. Ook het gevraagde pgb voor begeleiding door haar moeder (sociaal netwerk) werd afgewezen omdat dit al als gebruikelijke hulp/mantelzorg werd verleend en een pgb geen inkomensvoorziening is. Tot slot werden de aangevraagde woonvoorzieningen (traplift en geluidsisolatie) niet noodzakelijk geacht.

Kernpunt: Afwijzing Wmo-voorziening (hulphond, pgb moeder, woningaanpassing) was terecht conform geldende jurisprudentie.

Rechtbank Gelderland 5 november 2025**(datum publicatie: 11 november 2025) ([ECLI:NL:RBGEL:2025:9332](#))**

Samenvatting: De rechtbank verklaarde het beroep van eiseres gegrond tegen de afwijzing van de opleidingskosten voor een hulphond en de toekenning van ambulante begeleiding op grond van de Wmo. Hoewel de rechtbank de vaste CRvB-rechtspraak over de afwijzing van hulphondkosten volgde, oordeelde zij dat 24-uurs zorg in de nabijheid noodzakelijk is. Het college week onzorgvuldig en onvoldoende gemotiveerd af van het advies van Factum dat 24-uurs zorg nodig was. Het college had Stap 4 van het stappenplan onvoldoende beoordeeld, met name de (on)mogelijkheden van gebruikelijke hulp/mantelzorg door de overbelaste partner. Het besluit wordt vernietigd, en het college moet een nieuw besluit nemen.

Kernpunt: Beroep gegrond wegens onzorgvuldige beoordeling 24-uurs zorgbehoefte en overbelasting mantelzorger.

Rechtbank Overijssel 3 november 2025**(datum publicatie: 10 november 2025) ([ECLI:NL:RBOVE:2025:6314](#))**

Samenvatting: De rechtbank vernietigde het besluit van het college tot afwijzing van een Wmo-aanvraag voor een traplift, omdat het college onterecht stelde dat eiseres de noodzaak tot ondersteuning kon vermijden. Eiseres was verhuisd naar een ongeschikte, maar passend te maken woning. De rechtbank oordeelde dat eiseres, gezien haar beperkingen en doenvermogen, voldoende rekening had gehouden met haar situatie en langdurig naar een passende woning had gezocht.

Het college had de afwijzing niet op de grond van vermijdbare noodzaak mogen baseren. Het college moet de noodzaak van de traplift opnieuw beoordelen.

Kernpunt: Afwijzing traplift onterecht want verhuizing was niet vermijdbaar gezien eiseres' doenvermogen.

Rechtbank Rotterdam 16 oktober 2025

(datum publicatie: 10 november 2025) ([ECLI:NL:RBROT:2025:13033](#))

Samenvatting: De voorzieningenrechter van de rechtbank wees het verzoek om een voorlopige voorziening toe, schorste het besluit en beval de gemeente tijdelijke maatschappelijke opvang te bieden aan verzoekster en haar drie minderjarige kinderen. Een eerder verzoek werd afgewezen, maar er was nu sprake van een belangrijke wijziging in omstandigheden, aangezien de kinderen feitelijk op straat stonden en opvang door familie was weggefallen. De rechter achtte de situatie van de kinderen onaanvaardbaar en vond hun belang (vanwege het IVRK) doorslaggevend meewegen, vooral omdat niet vaststond dat verzoekster een woningaanbod had geweigerd.

Kernpunt: Voorlopige voorziening toegewezen en gemeente moet gezin met kinderen opvang bieden wegens acute dakloosheid.

Rechtbank Rotterdam 30 oktober 2025

(datum publicatie: 11 november 2025) ([ECLI:NL:RBROT:2025:13135](#))

Samenvatting: De rechtbank verklaarde het beroep van eiser ongegrond tegen de

toekenning van een vergoeding voor begeleid openbaar vervoer (OV) voor zijn zoon met ASS, in plaats van de gevraagde kilometervergoeding voor eigen vervoer. Eiser stelde dat eigen vervoer noodzakelijk was vanwege prikkelgevoeligheid. De rechtbank oordeelde dat het college zich mocht baseren op het medisch advies, dat stelde dat begeleid OV mogelijk was, aangezien de overprikkeling niet inconsistent was met de deelname aan andere activiteiten. Het weigeren van een medisch onderzoek door eiser kwam voor zijn rekening en risico. De toekenning van de OV-vergoeding leidde niet tot onbillijkheden van overwegende aard, daar het recht op scholing gewaarborgd bleef.

Kernpunt: Afwijzing kilometervergoeding terecht want zoon met ASS kan onder begeleiding met OV reizen.

Rechtbank Amsterdam 21 oktober 2025 (datum publicatie: 19 november 2025) ([ECLI:NL:RBAMS:2025:7728](#))

Samenvatting: De rechtbank verklaarde het beroep ongegrond. Eiser maakte bezwaar tegen de toekenning van de Wmo-maatwerkvoorziening beschermd verblijf. Het college had het bezwaar niet-ontvankelijk verklaard wegens het ontbreken van procesbelang, aangezien eiser inmiddels was toegelaten tot beschermd verblijf met intensieve begeleiding. Eiser stelde dat hij wel procesbelang had omdat de huidige opvang niet passend was (o.a. vanwege verslavingsgevoeligheid en drugsdealers in de omgeving). De rechtbank bevestigde het ontbreken van procesbelang. Wel moest verweerder alsnog een beslissing nemen op eisers verzoek om een omslagwoning.

Kernpunt: Bezwaar tegen Wmo-opvang terecht niet-ontvankelijk want procesbelang ontbreekt.

Rechtbank Overijssel 25 april 2025 (datum publicatie: 17 november 2025)
([ECLI:NL:RBOVE:2025:2751](#))

Samenvatting: Het beroep van eiseres tegen de afwijzing van een Hoog Persoonlijk Kilometerbudget (HPKB) is ongegrond verklaard. Eiseres, beperkt mobiel door onder meer wervelkolomklachten en scoliose, stelde dat zij door haar medische beperkingen niet met de trein kon reizen. Argonaut, die het besluit handhaafde, oordeelde dat zij met de trein kon reizen met hulpmiddelen (rolstoel) en begeleiding. De rechtbank stelde dat eiseres niet aannemelijk had gemaakt dat treinreizen strikt medisch onmogelijk was en dat onvoldoende onderbouwde klachten over bijvoorbeeld toiletgebruik terecht buiten beschouwing waren gelaten.

Kernpunt: Afwijzing Hoog Persoonlijk Kilometerbudget gehandhaafd want treinreizen met hulpmiddelen/begeleiding is mogelijk.

Rechtbank Overijssel 11 september 2025 (datum publicatie: 17 november 2025)
([ECLI:NL:RBOVE:2025:5521](#))

Samenvatting: De rechtbank verklaarde het beroep van eiser gegrond en vernietigde het besluit waarbij zijn bezwaar tegen de toegekende WMO-begeleiding niet-ontvankelijk was verklaard. Het college meende dat eiser geen procesbelang meer had omdat de voorziening (ZIN) in het verleden lag. De rechtbank oordeelde dat er wel procesbelang was, aangezien een inhoudelijk oordeel van belang kon zijn voor een toekomstige periode. Daarnaast was het onduidelijk of de gevolgen van eisers weigering om mee te werken aan een

onderzoek hem voldoende waren voorgehouden. Het college moet een nieuw besluit nemen.

Kernpunt: Bezwaar WMO-begeleiding ten onrechte niet-ontvankelijk omdat procesbelang blijft bestaan voor toekomstige aanvragen.

Rechtbank Overijssel 25 september 2025 (datum publicatie: 17 november 2025) ([ECLI:NL:RBOVE:2025:5743](#))

Samenvatting: Het beroep van eiseres tegen de afwijzing van een WMO-traplift is ongegrond verklaard. Eiseres, met uitgezaaide kanker en mobiliteitsbeperkingen, had de aanvraag gedaan vanwege moeite met traplopen. Hoewel het college het oorspronkelijke onderzoek onzorgvuldig achtte en een nader onafhankelijk onderzoek (incl. huisbezoek) noodzakelijk vond, weigerde eiseres hieraan mee te werken. De rechtbank oordeelde dat eiseres hiermee niet voldeed aan de medewerkingsplicht. De weigering komt voor haar risico, waardoor de aanvraag terecht is afgewezen omdat de noodzakelijkheid van de voorziening niet kon worden vastgesteld.

Kernpunt: Aanvraag traplift afgewezen omdat eiseres weigerde mee te werken aan noodzakelijk nader onderzoek.

Jeugdwet

Rechtbank Midden-Nederland 6 november 2025 (datum publicatie: 6 november 2025) ([ECLI:NL:RBMNE:2025:5807](#))

Samenvatting: De rechtbank heeft het verzoek om een voorlopige voorziening toegewezen tegen een Jeugdwet-besluit van het college van Lelystad. Het college had besloten dat de zoon van verzoekster, gediagnostiseerd met ASS, overging naar een andere zorgaanbieder, wat zou leiden tot een directe terugkeer naar huis. De voorzieningenrechter oordeelde dat er sprake was van spoedeisend belang, omdat de voortzetting van de huidige zorg onzeker was en de beslissing op bezwaar lang op zich liet wachten. Het bezwaar heeft een redelijke kans van slagen omdat het college onvoldoende had gemotiveerd waarom een directe terugkeer naar huis nodig was. Het besluit werd geschorst, waardoor de jeugdhulp bij de huidige instelling moet worden voortgezet en betaald.

Kernpunt: Jeugdwet-besluit geschorst wegens onduidelijke motivering en belang van kind bij voortzetting huidige zorg.

Participatiewet

Centrale Raad van Beroep 14 oktober 2025 (datum publicatie: 5 november 2025) ([ECLI:NL:CRVB:2025:1535](#))

Samenvatting: De Centrale Raad van Beroep vernietigt de afwijzing van bijzondere bijstand voor paradontale behandelingen door de gemeente. Hoewel de Raad oordeelde dat er geen sprake was van zeer dringende redenen in de zin van de Participatiewet (PW), stelde hij vast dat de behandelingen niet uitstelbaar waren omdat onomkeerbare schade onvermijdelijk zou zijn zonder. Op grond van de toepasselijke beleidsregels moest het college bijzondere bijstand verlenen. De Raad voorziet zelf en kent een bedrag van €148,60 toe. Verzoeken om schadevergoeding, onder meer wegens overschrijding van de redelijke termijn, werden afgewezen.

Kernpunten: Bijzondere bijstand voor niet-uitstelbare paradontale behandelingen moet worden toegekend.

Centrale Raad van Beroep 21 oktober 2025 (datum publicatie: 5 november 2025) ([ECLI:NL:CRVB:2025:1566](#))

Samenvatting: De Centrale Raad van Beroep bevestigt de afwijzing van bijzondere bijstand voor beheerkosten van een persoonsgebonden budget (pgb) op grond van de Wlz. De Raad stelt dat de kosten alleen noodzakelijk zijn als het pgb zelf noodzakelijk was. Kosten van pgb-beheer zijn niet noodzakelijk indien deze

vermijdbaar zijn doordat de betrokkene had kunnen kiezen voor Zorg in Natura (ZIN). Appellant heeft niet aannemelijk gemaakt dat ZIN in zijn geval niet mogelijk was, ondanks zijn voorkeur voor de kleinschalige zorgboerderij. Het hoger beroep slaagt daarom niet.

Kernpunt: Beheerkosten pgb zijn niet noodzakelijk als zorg in natura een reëel alternatief was.

Centrale Raad van Beroep 21 oktober 2025 (datum publicatie: 5 november 2025) ([ECLI:NL:CRVB:2025:1568](#))

Samenvatting: De Centrale Raad van Beroep handhaaft de intrekking en terugvordering van bijstand wegens schending van de inlichtingenverplichting. Appellant had tegenover handhavingsmedewerkers verklaard dat hij ongeveer een jaar softdrugs heeft verkocht. De Raad oordeelt dat deze verklaring betrouwbaar is. Handel in softdrugs dient te worden gemeld, omdat dit activiteiten zijn waaruit inkomsten verworven kunnen worden. Aangezien appellant geen deugdelijke administratie van de verkoopactiviteiten had, kon het recht op bijstand ook niet schattenderwijs worden vastgesteld. Het hoger beroep en het beroep tegen het nader besluit slagen niet.

Kernpunt: Intrekking bijstand wegens drugshandel en schending inlichtingenplicht en het college kon het recht op bijstand niet schattenderwijs vaststellen.

**Centrale Raad van Beroep 21 oktober 2025
(datum publicatie: 5 november 2025) ([ECLI:NL:CRVB:2025:1572](#))**

Samenvatting: De Centrale Raad van Beroep oordeelt over herziening, intrekking en terugvordering van bijstand. De Raad bekrachtigt de herziening wegens niet-gemelde kasstortingen en bijschrijvingen op bankrekeningen als inkomen met een terugkerend karakter. De intrekking en terugvordering voor de maand juli 2020, wegens de niet-gemelde aanschaf van een oude auto, wordt echter vernietigd. Hoewel de inlichtingenverplichting geschonden is door de aankoop van de auto niet te melden, heeft het dagelijks bestuur onvoldoende onderzocht of dit leidde tot een onbekende inkomstenbron waardoor het recht op bijstand onvaststelbaar werd. Het dagelijks bestuur moet een nieuw besluit nemen.

Kernpunt: Intrekking bijstand door auto-aanschaf onterecht want college moest onbekende middelenbron beter onderzoeken.

Centrale Raad van Beroep 28 oktober 2025 (datum publicatie: 5 november 2025) ([ECLI:CRVB:2025:1573](#))

Samenvatting: De Centrale Raad van Beroep bevestigt de afwijzing van twee aanvragen om bijzondere bijstand voor kosten van vrijwillig budgetbeheer. De Raad oordeelt dat appellante een beroep kon doen op een toereikende en passende voorliggende voorziening van de gemeente, namelijk een poule van budgetbeheerders. De omstandigheid dat voor de schuld bij de gerechtsdeurwaarder een betalingsregeling was getroffen, duidde erop dat sprake was van een regelbare schuld. Het college had de aanvragen daarom terecht afgewezen op grond van de voorliggende voorziening. Een motiveringsgebrek bij het tweede besluit werd gepasseerd met toepassing van artikel 6:22 Awb.

Kernpunt: Bijzondere bijstand voor budgetbeheer afgewezen wegens toereikende voorliggende gemeentelijke voorziening.

Rechtbank Amsterdam 12 september 2025

(datum publicatie: 5 november 2025) ([ECLI:NL:RBAMS:2025:6673](#))

Samenvatting: De voorzieningenrechter van de rechtbank wijst een verzoek om voorlopige voorziening toe, waarbij voorschotten op bijstand worden bevolen. De aanvraag van verzoekster, die acht maanden zwanger is en twee minderjarige kinderen verzorgt, was buiten behandeling gesteld omdat zij de financiële stukken van haar vertrokken echtgenoot niet kon aanleveren. De voorzieningenrechter neemt een spoedeisend belang aan wegens een acute financiële noodsituatie, onderbouwd met stukken over huurachterstand en dreigende afsluiting van gas en stroom. Het belang van verzoekster, gezien haar situatie en de zorg voor haar kinderen, weegt zwaarder dan het belang van het college.

Kernpunt: Voorschotten bijstand bevolen bij acute financiële nood en onvermogen partnerinformatie te verkrijgen.

Rechtbank Den Haag 11 augustus 2025

(datum publicatie: 4 november 2025) ([ECLI:NL:RBDHA:2025:20123](#))

Samenvatting: De rechtbank verklaart het beroep ongegrond tegen de afwijzing

van de Individuele Inkomenstoeslag. De toeslag wordt geweigerd aan personen met zicht op inkomensverbetering. De afwijzing was gebaseerd op het feit dat eiser in de referteperiode (36 maanden) ingeschreven stond voor een WO-bacheloropleiding Bouwkunde. De rechtbank bevestigt dat het volgen van een studie in de referteperiode een uitsluitingsgrond is, omdat de wetgever ervan uitgaat dat studerenden perspectief hebben op inkomensverbetering. Eiser heeft, ondanks zijn Wajong-uitkering, niet aannemelijk gemaakt dat de afwijzing leidde tot een acute noodsituatie.

Kernpunt: Individuele inkomenstoeslag afgewezen want studie in referteperiode impliceert zicht op inkomensverbetering.

Rechtbank Den Haag 6 augustus 2025

(datum publicatie: 4 november 2025) ([ECLI:NL:RBDHA:2025:20125](#))

Samenvatting: De rechtbank verklaart het beroep ongegrond tegen de afwijzing van de individuele inkomenstoeslag en de beëindiging van de bijstand. De aanvraag voor de toeslag werd afgewezen omdat eiser deze reeds in de periode van 12 maanden daarvoor had ontvangen. Daarnaast bereikte eiser op 19 november 2023 de pensioengerechtigde leeftijd. Aangezien de toeslag alleen verleend kan worden aan personen die jonger zijn dan de pensioengerechtigde leeftijd, voldeed eiser niet meer aan de voorwaarden toen hij na afloop van de 12-maanden termijn opnieuw in aanmerking zou kunnen komen.

Kernpunt: Inkomenstoeslag afgewezen door eerdere toekenning en bereiken van pensioengerechtigde leeftijd.

Rechtbank Zeeland-West-Brabant 28 oktober 2025**(datum publicatie: 6 november 2025) ([ECLI:NL:RBZWB:2025:7273](#))**

Samenvatting: De rechtbank vernietigt het besluit van de Bevelanden om eiser geen permanente ontheffing van de re-integratieverplichting te verlenen. Eiser stelde volledig en duurzaam arbeidsongeschikt te zijn. De rechtbank oordeelde dat het medisch advies, waarop de afwijzing was gebaseerd, niet zorgvuldig tot stand was gekomen en onvoldoende gemotiveerd. Redenen hiervoor waren het ontbreken van een lichamelijk onderzoek, onvoldoende actuele medische informatie en het ten onrechte nalaten van een arbeidsdeskundig onderzoek. De Bevelanden wordt opgedragen een nieuw besluit te nemen met inachtneming van deze uitspraak.

Kernpunt: Afwijzing permanente ontheffing re-integratieplicht vernietigd wegens onzorgvuldig medisch advies.

Rechtbank Zeeland-West-Brabant 6 november 2025**(datum publicatie: 12 november 2025) ([ECLI:NL:RBZWB:2025:7597](#))**

Samenvatting: De voorzieningenrechter wees het verzoek om proceskostenveroordeling af, ondanks dat het college de blokkering van verzoeksters Participatiewet-uitkering had opgeheven, waardoor zij haar verzoek om voorlopige voorziening (VV) introk. De rechter oordeelde dat er sprake was van bijzondere omstandigheden. Verzoekster had haar nieuwe woonsituatie met anderhalve maand vertraging gemeld. Het indienen van de VV slechts enkele dagen na de blokkering was voorbarig, mede omdat verzoekster niet had

aangetoond eerst via andere kanalen (zoals e-mail) contact te hebben gezocht met het college over de blokkering. De voorzieningenrechter zag hierdoor reden om de vergoeding van proceskosten af te wijzen.

Kernpunt: Verzoek proceskosten afgewezen want voorlopige voorziening was voorbarig door late melding woonsituatie en gebrek aan contact.

Rechtbank Gelderland 6 november 2025

(datum publicatie: 12 november 2025) ([ECLI:NL:RBGEL:2025:9423](#))

Samenvatting: De rechtbank verklaarde het beroep van eiser ongegrond tegen de toekenning van algemene bijstand tijdens zijn verblijf in maatschappelijke opvang. Het college had de bijstand terecht verlaagd met 20% van de gehuwdennorm omdat eiser geen eigen woning aanhield en dus lagere algemeen noodzakelijke kosten had. Daarnaast werd de eigen bijdrage voor de opvang ingehouden, waarbij eiser het wettelijk vastgestelde zak- en kleedgeld overhield. De rechtbank oordeelde dat de dubbele inhouding niet leidde tot strijdigheid met de hardheidsclausule of het evenredigheidsbeginsel, aangezien eiser onvoldoende onderbouwde dat hij niet in zijn basisbehoeften kon voorzien.

Kernpunt: Bijstand in maatschappelijke opvang terecht verlaagd wegens ontbreken woonkosten en eigen bijdrage.

Centrale Raad van Beroep 28 oktober 2025**(datum publicatie: 12 november 2025) ([ECLI:NL:CRVB:2025:1591](#))**

Samenvatting: De Centrale Raad van Beroep bevestigt de afwijzing van de aanvraag om bijzondere bijstand voor tandheelkundige kosten en incassokosten. De tandheelkundige behandelingen werden niet beschouwd als een acute noodsituatie of niet-uitstelbare behandeling conform de beleidsregels. Incassokosten werden terecht als schuld aangemerkt, wat uitsluiting van bijstand op grond van de Participatiewet tot gevolg heeft. Daarnaast wees de Raad het verzoek om schadevergoeding voor termijnoverschrijding af, aangezien het financiële belang zeer gering was (minder dan €1.000). De Raad volstond met de constatering dat de redelijke termijn was overschreden.

Kernpunt: Afwijzing bijzondere bijstand voor niet-acute tandzorg en incassokosten, wegens gering financieel belang geen schadevergoeding.

Centrale Raad van Beroep 28 oktober 2025**(datum publicatie: 12 november 2025) ([ECLI:NL:CRVB:2025:1598](#))**

Samenvatting: De Centrale Raad van Beroep bevestigt de afwijzing van bijzondere bijstand voor reiskosten naar Groningen voor tandheelkundige behandelingen. Appellant maakte niet aannemelijk dat de zorg die hij nodig had, niet lokaal (in of nabij Heerenveen) beschikbaar was, waardoor de kosten niet noodzakelijk waren. Ook de afwijzing van het herzieningsverzoek was terecht, aangezien een latere vergoeding van een deel van de tandartskosten geen nieuw relevant feit opleverde met betrekking tot de noodzaak van de reiskosten. De CRvB wees het

schadevergoedingsverzoek wegens termijnoverschrijding af, ondanks een overschrijding van ruim een jaar woog het zeer geringe financiële belang zwaarder.

Kernpunt: Reiskosten tandzorg elders afgewezen wegens gebrek aan noodzaak.

Centrale Raad van Beroep 28 oktober 2025

(datum publicatie: 12 november 2025) ([ECLI:NL:CRVB:2025:1597](#))

Samenvatting: De Centrale Raad van Beroep oordeelde over de afwijzing van bijzondere bijstand voor niet-uitstelbare tandheelkundige behandelingen (€770,56). De Raad stelde vast dat, anders dan de rechtbank, de behandelingen niet-uitstelbaar waren omdat uitstel tot gezondheidsschade zou leiden. Het college moet appellant alsnog de bijzondere bijstand verstrekken. Het verzoek om schadevergoeding wegens overschrijding van de redelijke termijn werd afgewezen. Vanwege het zeer geringe financiële belang (< €1.000) volstond de Raad met de constatering van een termijnoverschrijding van ruim zes maanden, conform de aansluiting bij de rechtspraak van de Hoge Raad.

Kernpunt: Niet-uitstelbare tandheelkundige moest leiden tot toekenning bijzondere bijstand.

Rechtbank Amsterdam 28 oktober 2025**(datum publicatie: 12 november 2025) ([ECLI:NL:RBAMS:2025:7663](#))**

Samenvatting: De rechtbank beoordeelde de verlaging van de bijstandsnorm van eiser met 20% omdat hij geen woning had en zogenaamd geen woonlasten had (daklozennorm). De rechtbank oordeelde dat de besluiten onzorgvuldig en onvoldoende gemotiveerd waren, omdat verweerder geen onderzoek had gedaan naar de werkelijke kosten voor onderdak van eiser. Eiser verbleef in hostels en leende geld van zijn kinderen en vrienden. Volgens de Pw moeten de kosten voor dak- en thuislozenopvang bij de uitkeringshoogte worden betrokken. De rechtbank achtte aannemelijk dat eiser woonlasten heeft gemaakt en kende hem de volledige bijstandsnorm toe over de gehele in geding zijnde periode.

Kernpunt: Verlaging bijstandsnorm voor dakloze onterecht want gemeente onderzocht woonlasten onvoldoende.

Rechtbank Amsterdam 22 oktober 2025**(datum publicatie: 7 november 2025) ([ECLI:NL:RBAMS:2025:7740](#))**

Samenvatting: De rechtbank behandelde de afwijzing van een aanvraag voor bijzondere bijstand (woonkostentoeslag) voor eiseres, wiens echtgenoot de huur niet meer betaalde vanwege een echtscheidingsprocedure. Verweerder had de aanvraag afgewezen omdat het huurcontract niet op haar naam stond en zij na het vertrek van haar echtgenoot geen huurder meer zou zijn. De rechtbank oordeelde dat eiseres door het huwelijk van rechtswege (mede)huurder was geworden op grond van artikel 7:266, eerste lid, van het BW. De afwijzing op deze

grond was onjuist. Het beroep is gegrond en verweerder moet een nieuw besluit op bezwaar nemen met inachtneming van alle omstandigheden, zoals wie de huur betaalt en de situatie van de zoon.

Kernpunt: Afwijzing woonkostentoeslag onterecht want echtgenote is van rechtswege medehuurder door huwelijk.

Rechtbank Amsterdam 29 oktober 2025

(datum publicatie: 10 november 2025) ([ECLI:NL:RBAMS:2025:7968](#))

Samenvatting: De rechtbank beoordeelde de herziening en terugvordering van €51.641,37 aan bijstand over de periode 2019-2022, omdat eiser zijn mede-eigendom van een woning niet had gemeld, waarmee hij de inlichtingenplicht schond. De overwaarde van zijn deel overschreed de vermogensgrens. Eiser betoogde dat hij niet over het vermogen kon beschikken en wees op dringende redenen (depressie) om terugvordering te matigen. De rechtbank bevestigde dat eiser de inlichtingenplicht schond en dat hij beschikkingsmacht over de woning had. Er was geen sprake van dringende redenen op basis van de gezondheidsklachten om van de wettelijke terugvordering af te zien. Het beroep werd ongegrond verklaard.

Kernpunt: Terugvordering bijstand wegens verzwegen woningbezit blijft staan, geen dringende redenen.

Rechtbank Zeeland-West-Brabant 4 november 2025**(datum publicatie: 12 november 2025) ([ECLI:NL:RBZWB:2025:7550](#))**

Samenvatting: De rechtbank beoordeelde de afwijzing van eisers verzoek om herziening van een terugvorderingsbesluit van circa €32.000 aan bijstand. De oorspronkelijke terugvordering stond vast wegens schending van de inlichtingenplicht over zijn verblijfplaats. Eiser voerde nieuwe feiten ('nova') aan, waaronder een ouderschapsplan en medische stukken, en stelde dat hij deze door psychische problemen en bewindvoering niet eerder kon overleggen. De rechtbank oordeelde dat de stukken geen nova waren, omdat ze vóór het oorspronkelijke besluit dateerden en redelijkerwijs eerder konden worden overgelegd. Het handelen van de bewindvoerder komt bovendien voor eisers rekening en risico. De afwijzing van het herzieningsverzoek was niet evident onredelijk en het beroep werd ongegrond verklaard.

Kernpunt: Verzoek herziening terugvordering afgewezen want aangevoerde feiten waren geen toelaatbare 'nova'.

Centrale Raad van Beroep 4 november 2025**(datum publicatie: 26 november 2025) ([ECLI:NL:CRVB:2025:1655](#))**

Samenvatting: De Centrale Raad van Beroep bevestigt de intrekking en terugvordering van bijstand, evenals de afwijzing van vier nieuwe aanvragen. Appellante had vermogen ter hoogte van €1.670.000,-, afkomstig uit de verkoop van twee onroerende zaken en een schadevergoeding, in strijd met de inlichtingenplicht niet gemeld. De Raad oordeelde dat eigendom het meest

verstrekken recht is, waardoor aannemelijk is dat appellante over de opbrengsten kon beschikken. Het standpunt dat de Roma-gemeenschap hierover kon beschikken, werd niet voldoende onderbouwd.

Kernpunt: Bijstand terecht ingetrokken wegens verzwegen verkoopopbrengsten van onroerende zaken en ontvangen schadevergoeding.

Centrale Raad van Beroep 4 november 2025

(datum publicatie: 26 november 2025) ([ECLI:NL:CRVB:2025:1662](#))

Samenvatting: De Centrale Raad van Beroep (CRvB) oordeelde dat twee wezenpensioenen van de minderjarige dochter van appellante terecht met de bijstand zijn verrekend. Deze pensioenen behoren tot de middelen van het gezin, aangezien appellante kon beschikken over het tegoed op de rekening van haar dochter. Het beroep op analoge toepassing van uitzonderingen in artikel 31 PW werd afgewezen, omdat dit een limitatieve opsomming is. De verrekening was niet onevenredig, omdat het totale gezinsinkomen gelijk bleef aan de geldende bijstandsnorm.

Kernpunt: Wezenpensioenen dochter terecht verrekend met bijstandsuitkering.

Rechtbank Gelderland 21 november 2025

(datum publicatie: 27 november 2025) ([ECLI:NL:RBGEL:9913](#))

Samenvatting: De rechtbank verklaart het beroep gegrond tegen de afwijzing van een permanente ontheffing van de arbeidsverplichtingen. Het college had het belastbaarheidsonderzoek onzorgvuldig uitgevoerd en onvoldoende gemotiveerd. De verzekeringsarts baseerde de verwachting op herstel (niet-

duurzaamheid) enkel op de vermeende wens van eiser om te verhuizen, zonder objectieve medische onderbouwing of informatie over adequate behandeling.

Kernpunt: Afwijzing permanente ontheffing arbeidsverplichting onzorgvuldig al herstel mogelijkheden onvoldoende medisch gemotiveerd zijn.

Rechtbank Limburg 17 november 2025
(datum publicatie: 26 november 2025) ([ELCI:NL:RBLIM:2025:11399](#))

Samenvatting: De rechtbank verklaart de beroepen gegrond tegen intrekking en terugvordering van bijstand wegens een vermeende gezamenlijke huishouding. Het college had onvoldoende bewijs geleverd dat eiser zijn hoofdverblijf had op het uitkeringsadres van eiseres. De 70 waarnemingen van zijn auto waren slechts een aanwijzing van frequent verblijf, bijvoorbeeld voor omgang met de kinderen. Ook de tijdens het huisbezoek aangetroffen spullen van eiser, zoals een apneuapparaat en administratie, waren onvoldoende om het zwaartepunt van zijn leven aan te tonen. Het college moet de motiveringsgebreken herstellen.

Kernpunt: Intrekking wegens gezamenlijke huishouding moet voldoende aangetoond zijn door het college.

Rechtbank Midden-Nederland 23 oktober 2025
(datum publicatie: 27 november 2025) ([ECLI:NL:RBMNE:2025:5951](#))

Samenvatting: De rechtbank verklaart het beroep gegrond tegen de niet-ontvankelijkverklaring van een bezwaar wegens termijnoverschrijding. Het college maakte de verzending van het niet-aangetekende primaire besluit onvoldoende

aannemelijk met een deugdelijke administratie. De bezwaartermijn startte pas toen eiser op 16 april 2024 via e-mail kennisnam van het besluit.

Kernpunt: Bezwaar terecht ontvankelijk omdat verzending besluit niet is bewezen.

Rechtbank Overijssel 29 juli 2025

(datum publicatie: 17 november 2025) ([ECLI:NL:RBOVE:2025:5017](#))

Samenvatting: De rechtbank verklaarde het beroep gegrond tegen de afwijzing van bijzondere bijstand voor de kosten van een vloer. Hoewel kosten voor schade in beginsel zijn uitgesloten (artikel 14 PW), oordeelde de rechtbank dat sprake was van zeer dringende redenen (artikel 16 PW). Eiser leefde op een betonnen vloer, wat leidde tot gezondheidsrisico's, belemmerde de omgang met zijn minderjarige zoon en leidde tot dreigende huisuitzetting. Het college moet alsnog bijzondere bijstand toekennen voor de vloer en legkosten, voor zover deze niet uit reeds ontvangen schadevergoeding betaald kunnen worden.

Kernpunt: College moet alsnog bijzondere bijstand voor een vloer toekennen wegens zeer dringende redenen (gezondheid, omgang, uitzetting).

Rechtbank Overijssel 22 augustus 2025

(datum publicatie: 17 november 2025) ([ECLI:NL:RBOVE:2025:5271](#))

Samenvatting: De rechtbank verklaarde het beroep ongegrond. Bijstand werd terecht opgeschort en ingetrokken wegens schending van de inlichtingenplicht. Eiseres meldde ongemelde bankrekeningen met hoge bedragen en een Bitvavo crypto-account niet. De gevraagde bankafschriften waren noodzakelijk om het vermogen en daarmee het recht op bijstand vast te stellen. Het college mocht de

informatie opvragen, aangezien de rekeningen op naam van eiseres stonden. Het beroep op schending van de privacy van haar volwassen kinderen werd afgewezen.

Kernpunt: Bijstand terecht ingetrokken wegens schending inlichtingenplicht over crypto en bankrekeningen op naam van eiseres.

Rechtbank Overijssel 10 oktober 2025
(datum publicatie: 14 november 2025) ([ECLI:NL:RBOVE:2025:6020](#))

Samenvatting: De rechtbank oordeelde dat de intrekking en terugvordering (€24.564,65) van bijstand en de boete (€785,04) terecht waren. Eiseres schond de inlichtingenplicht door ongemelde bankrekeningen en een Bitvavo-account (die op haar naam stonden) niet te melden. Omdat zij weigerde de nodige duidelijkheid over haar vermogenssituatie te geven, kon haar recht op bijstand over de gehele periode niet worden vastgesteld. De terugvordering was verplicht. De boete was terecht opgelegd, waarbij rekening werd gehouden met haar draagkracht (5% van de norm).

Kernpunt: Intrekking, terugvordering en boete terecht want het recht op bijstand was niet vast te stellen door verzwegen vermogen/crypto.

Rechtbank Rotterdam 14 november 2025
(datum publicatie: 20 november 2025) ([ECLI:NL:RBROT:2025:13064](#))

Samenvatting: De rechtbank oordeelde dat de opgelegde korting van 100% op de bijstandsuitkering gedurende één maand terecht was, omdat eiser verwijtbaar passende arbeidsvoorzieningen weigerde. Het college had maatwerk geleverd

door proefplaatsingen in licht productiewerk aan te bieden, rekening houdend met eisers fysieke beperkingen. De rechtbank passeerde eisers redenen voor weigering (saaie arbeid en verflucht). Aangezien de weigering een geüniformeerde verplichting betreft, moest de voorgeschreven maatregel worden opgelegd, zonder dat een voorafgaande waarschuwing vereist was.

Kernpunt: Korting terecht opgelegd wegens verwijtbare weigering van passende arbeidsvoorzieningen.

Rechtbank Rotterdam 18 november 2025

(datum publicatie: 24 november 2025) ([ECLI:NL:RBROT:2025:13269](#))

Samenvatting: De rechtbank verklaarde het beroep ongegrond tegen de toekenning van bijzondere bijstand voor huur tijdens detentie in de vorm van een lening. Het college hanteerde begunstigend beleid, hoewel de wet bijstand tijdens detentie uitsluit. De bijstand werd als lening verstrekt, omdat detentie als gevolg van verwijtbaar gedrag wordt gezien. De rechtbank toetst alleen de consistente toepassing van dit begunstigende beleid. Eiser had geen omstandigheden aangevoerd die leidden tot 'zeer dringende redenen' (artikel 16 PW), aangezien zijn omstandigheden gelden voor iedereen die in detentie is geraakt.

Kernpunt: Bijzondere bijstand huur detentie terecht als lening verstrekt.

Rechtbank Rotterdam 21 november 2025

(datum publicatie: 21 november 2025) ([ECLI:NL:RBROT:2025:13513](#))

Samenvatting: De rechtbank verklaarde het beroep ongegrond tegen de intrekking en terugvordering (€69.954,45) van bijstand wegens het verzwijgen van

onroerende zaken in Turkije. Het onderzoek, uitgevoerd na anonieme meldingen en met een door eiseres verstrekte machtiging aan een medewerker, was rechtmatig en schond artikel 8 EVRM niet. De registratie in een officieel eigendomsregister rechtvaardigt de vooronderstelling dat eiseres over het vermogen kon beschikken. De verplichte intrekking en terugvordering waren geboden, en het beroep op het evenredigheidsbeginsel faalde wegens het gebonden karakter van de bevoegdheid.

Kernpunt: Bijstand terecht ingetrokken wegens verzwegen onroerend goed in Turkije.

Rechtbank Zeeland-West-Brabant 5 november 2025
(datum publicatie: 20 november 2025) ([ECLI:NL:RBZWB:2025:7575](#))

Samenvatting: De rechtbank verklaarde het beroep deels gegrond tegen herziening, terugvordering en boete wegens niet-gemelde stortingen. De kasstortingen (€1.050,-) werden onterecht als inkomen aangemerkt, aangezien eisers aannemelijk maakten dat het eigen, eerder opgenomen geld betrof. Bijschrijvingen van derden (giften, €734,00) zonder specifieke bestemming werden echter terecht als inkomen beschouwd, wat leidde tot schending van de inlichtingenplicht. Het beroep op dringende redenen wegens gebrekkige taalbeheersing tijdens de intake slaagde niet.

Kernpunt: Kasstortingen deels geen inkomen, maar niet gemelde giften van derden leiden tot deels terugvordering.

Rechtbank Zeeland-West-Brabant 11 november 2025
(datum publicatie: 19 november 2025) ([ECLI:NL:RBZWB:2025:7751](#))

Samenvatting: De rechtbank verklaarde het beroep gedeeltelijk gegrond tegen de intrekking en terugvordering van bijstand. De intrekking over april tot en met mei 2023 en de bijbehorende terugvordering werden bevestigd, omdat eiseres de inlichtingenplicht schond door geen melding te maken van ondernemersactiviteiten (teruggave omzetbelasting) en zij weigerde stukken te overleggen. De intrekking vanaf 12 maart 2024 werd vernietigd. Het college had onvoldoende gemotiveerd waarom de ontbrekende bankafschriften over februari 2024 noodzakelijk waren voor het vaststellen van het recht op voortzetting van de bijstand vanaf die datum.

Kernpunt: Intrekking deels vernietigd vanwege gebrek aan motivering relevantie bankafschriften voor voortzetting bijstand.

Vragen? Neem gerust contact op

Ralph Tak

Advocaat – Senior

Zorg & Sociaal Domein

tak@dirkzwager.nl

Laura Rat

Advocaat

Zorg & Sociaal Domein

rat@dirkzwager.nl